

Aardrijkskundeproefwerk Hoofdstuk 6

Vakantielanden

Het klimaat is in Zuid-Europa anders dan in Nederland. In de zomer is het er warm en droog, in de winter is het er ongeveer zoals zomers in Nederland. Veel oudere mensen uit Noord-Europa gaan in de winter naar landen zoals b.v. Spanje. Ze voelen zich daar in de warmte beter dan in het koude Nederland. Zomers gaan veel mensen uit Noord-Europa op vakantie naar landen in Zuid-Europa. In hun eigen land schijnt de zon minder dan ze zouden willen. Pas na 1960 gingen er mensen op vakantie naar Spanje. Eerder was het vaak te duur en te ver. De mensen verdienden minder geld dan nu en bijna niemand had een auto. Bovendien hebben de mensen nu meer vrije tijd om op vakantie te gaan.

Zuid-Europa heeft een Middellands-Zee-klimaat. De kusten (costa's) van Spanje zijn door al die toeristen erg veranderd. Van vissersdorpjes is weinig meer over, alles is volgebouwd met hotels enz. Om een echt Spaans dorpje te zien moet je ver het binnenland in.

Als er veel toeristen naar een bepaald vakantiegebied gaan spreek je van massatoerisme. Toen de meeste gezinnen een auto hadden gingen veel mensen naar landen als Spanje en Portugal. Ook vliegen werd steeds goedkoper. Ieder jaar reizen er miljoenen mensen naar het zuiden. Zij geven samen heel wat geld uit; aan overnachtingen, eten, drinken, sport en uitgaan. Veel jongeren uit het Spaanse binnenland verhuisden naar de kust want daar was werk. Door het vele geld dat men verdiende konden steden en fabrieken moderner gemaakt worden.

Al dat toerisme is echter wel slecht voor het milieu. Mensen zorgen voor afval, de toch al overvolle stranden raken daardoor vervuild. Daarnaast gebruiken al die toeristen veel water. Denk maar aan zwembaden, douchen, wc-gebruik enz. In droge landen als Spanje en Portugal zorgt dat voor problemen. Er is niet genoeg water meer over om de akkers te besproeien. Men zegt wel dat Zuid-Europa aan het verdrogen is. Toerisme is in ieder geval niet goed voor het milieu. Er worden bossen gekapt om nieuwe hotels te bouwen. Toeristen verhogen ook de kans op bosbranden. Een sigarettenpeuk kan al genoeg zijn om een bos te laten afbranden.

De landen in Zuid-Europa proberen de toeristen beter te verspreiden. Daarom maken ze veel reclame voor het binnenland waar vaak oude kloosters, kerken en kastelen te zien zijn. Sommige toeristen houden van doe-vakanties, daarom worden er nu op veel plaatsen golfbanen, jachthavens en zwemparadijzen aangelegd.

In Italië zijn er grote verschillen tussen het noorden en het zuiden van het land. De meeste grote steden liggen in het Noorden, daar is de Po-vlakte. Drie belangrijke steden zijn Turijn, Milaan en Genua. Ranzom deze steden zijn enorme industrieterreinen waar je de fabrieken van Fiat, Alfa Romeo, Zanussi en Olivetti kunt vinden.

De steden in het noorden zijn goed met elkaar verbonden door wegen spoorlijnen. Er zijn ook goede wegen naar andere delen van Europa . Het werk in de fabrieken trekt jongeren van het platteland naar de steden. Met een baan in de stad verdien je meer dan met werken op het platteland en het leven in de stad is veel moderner. Omdat er zoveel jongeren naar de stad trekken wonen op het platteland en in de bergen steeds minder mensen. Die streken vergrijzen. Dat betekent dat er vooral oudere mensen wonen.

Het zuiden van Italië is warmer en droger dan het noorden. Het landschap is bergachtig, de verbindingswegen zijn niet zo goed. Mensen zijn er gemiddeld minder goed opgeleid en minder rijk. De regering probeert het zuiden te helpen. Voor die hulp wordt belastinggeld gebruikt. Mensen uit het noorden betalen dus mee aan de ontwikkeling van het zuiden. Sommige mensen zijn het daar niet mee eens, ze willen van Noord-Italië een apart land maken. "Laten ze in het zuiden maar voor zichzelf zorgen" zeggen ze.

In Spanje heb je twee echt grote steden, Madrid en Barcelona. Een derde deel van alle Spanjaarden woont in deze twee steden. De steden werken als magneten, ze trekken mensen en fabrieken aan.

Ook in Griekenland gaat dat zo. Bijna de helft van alle Grieken woont in de hoofdstad Athene. De stad wordt steeds voller, dat zorgt voor problemen. De luchtvervuiling is enorm. Omdat de stad in een dal ligt hangt er een grote wolk smog boven (een stinkende gele mist).

De regering van Griekenland probeert de groei van Athene te remmen door op andere plaatsen werk te verzorgen. Bijvoorbeeld op het platteland, daar is ruimte genoeg en er zijn veel mensen zonder werk. Maar op het land zijn minder goede wegen. Daarom geeft de regering nu veel geld uit aan nieuwe wegen en spoorwegen.

Tussen Griekenland en Italië liggen de vijf jongste landen van Europa; Macedonië, Joegoslavië, Bosnië-Herzegovina, Kroatië en Slovenië. Tot 1991 hoorden ze bij elkaar en vormden ze samen Joegoslavië. Maar de verschillende volken die er woonden wilden zelfstandig zijn. Toen brak er oorlog uit die vijf jaar duurde. Daarna werd het land opgedeeld in vijf aparte landen. Maar de oorlog heeft veel schade aangericht.

Boeren in Zuid-Europa hebben veel te maken met droogte. Soms valt er wekenlang geen druppel regen. In gebieden waar het te droog is voor landbouw irrigeren de boeren hun land. In de grond is een netwerk van waterleidingen aangelegd. Daarmee worden de gewassen zoals sinaasappels, citroenen en katoen bevoeid. Een ander probleem voor de boeren is het landschap. Zuid-Europa is een bergachtig gebied. Landbouw op steile hellingen is erg lastig, daarom worden er terrassen aangelegd, dat zijn vlakke stukken grond tussen de steile hellingen. Ook worden er bomen en planten geplant die goed tegen droogte kunnen zoals de kurkeik en olijfbomen. In Portugal groeien veel kurkeiken. Van de schors maakt men kurken voor flessen. In Portugal maken ze port, een soort zoete wijn.

Omdat er in de Zuid-Europese landen niet zo veel werk was trokken de mensen vanaf 1960 naar het buitenland. Honderdduizenden Grieken, Spanjaarden en Italianen gingen naar landen waar wel werk was zoals Nederland, Duitsland en België. Zij moesten het zwaarste en slechtsbetaalde werk doen. Later kwamen er ook veel mensen uit Marokko en Turkije. Rond 1975 ging het niet goed met de industrie in West-Europa. In fabrieken gingen veel banen verloren. Veel gastarbeiders uit Zuid-Europa besloten terug te gaan naar hun land van herkomst. Daar was intussen mee werk gekomen in fabrieken en in de bouw. Ook konden veel mensen geld verdienen in het toerisme.

Van de Turkse gastarbeiders zijn er veel in Nederland gebleven. De grootste groep kwam rond 1970 uit Oost-Turkije, een bergachtig landbouwgebied met veel werkloosheid. Na een paar jaar mochten de gastarbeiders ook hun gezins- en familieleden naar Nederland halen. De kinderen gingen hier naar school. Het Turkse platteland heeft nog steeds een achterstand. Daarom blijven veel Turkse families liever in Nederland. Ook omdat hun kinderen hier vaak gewend zijn.

Bron: Wijzer door de wereld uitgegeven door Wolters Noordhoff (alleen voor gebruik Iln. De Kleine Beer)

Denk je dat je goed geleerd hebt en dat je het proefwerk kunt maken? Test jezelf met de vragen hieronder!

1. Waarom gingen er pas na 1960 veel mensen op vakantie naar Spanje?
2. Wat voor een klimaat heeft Spanje?
3. Wat is massatoerisme?
4. Waarom is toerisme slecht voor het milieu?
5. Wat is een belangrijk verschil tussen Noord- en Zuid Italië?
6. Welke vijf landen zijn de jongste landen van Europa?

7. Wat doen boeren in Zuid-Europa er aan om toch gewassen te kunnen verbouwen ondanks de droogte?
8. Waarom kwamen er in de periode 1960-1970 veel gastarbeiders naar Nederland?
9. Uit welke landen kwamen deze gastarbeiders?
10. Waarom gingen de meeste Turkse gastarbeiders niet terug naar Turkije?

Veel succes!